

UNIVERSUL LITERAR

• ABOXAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL

Abonamentele se fac
numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR :

Mestugean, Victor Anestin, Victor Eftimiu, N. Pora,
Ludovic Daus, Adr. Suleina, N. Ţine, I. C. Aslan

ANUNCIURI

Linia pe pagina 7 și 8

— BANI 20 —

Ţăuritorli Făcei. — Regele și Dorobanțul.

VINO VATUL

— ROMAN —

— Urmare —

Nu era prin urmare un vis. Il erta, îl lăsa liber, va putea să pășească drept înaintea lui? Din pieptul isbucni acest strigăt:

— Cum? Este adevărat? sunt liber? Dar, puțin timp după acestea, când ești din grefă, unde se îndeplinesc cele din urmă formalități, și când se văzu în sala cea mare a Palatului care era aproape pustiu pe vremea aceea, îl văzu din nou apărând în fața sa, pe salvatorul său, care își despuia pentru cea din urmă oară roba de jude, și care pândea eșirea prizonierului.

Instinctiv, Chretien se dătea înapoi, zăpăcit și fiindu-i rușine de el însuși. Atunci, d. Lescuyer puse cele două mâini pe umărul tânărului și îi zise cu o voce tremurândă:

— Nu, nu fiul meu, nu nu ești liber. Ce ai face cu o libertate care nu îți deschide înaintea pașilor d-tale decât căi rele? De aci înainte aparții tatălui d-tale, un tată care a fost foarte vinovat față de d-ta, fără îndoială, dar care ți-a dovedit-o! Așa e? care știe să își repare greșelile.

Da, ești al meu acum, ești prizonierul tatălui d-tale. Nici odată nu îți voi vorbi de trecut. Pentru a te întoarce din cale, și merge în spre bine, nu ai decât să te sprijini bine de mine; și când remușcările îți vor fi prea dureroase, îți voi deschide cu brațele, nenorocit copil, cum fac astăzi pentru a te legăna și a te adormi.

În sala cea mare pustie, unde nu se mai aștepta decât plecarea celor doi întârziati pentru a stinge gazul, un păzitor bătrân al Palatului își preumbla garda. Era un jandarm vechiu puțin sensibil și plin de respect pentru magistratura. Fusese și el de față, de la începutul procesului, văzuse pe Chretien Forgeat și aflase și el tocmă atunci de achitare, fără alte amănunte. Or, acel creier grosolan de jandarm, nu era mulțumit de rezultat și se întreba, cam supărat cum juriul putuse da un asemenea verdict absurd.

Scos din răbdare, de cei doi vorbăreți, care aveau probabil să lăcească și mănca ciorba rece, se apropia de ei; — și acest om de ierarhie și de autoritate fu ca și înecat, asfixiat de mirare, văzând pe avocatul general că strânge la pieptul său, pe asasinul achitat, care suspina.

XNI

Acostat pe cheiul din Havre, vaporul gigantic e gata să-și ridice ancora pentru marile de Sud; și cu toată ceața de iarnă, pe așiu lipit pe barca de scânduri a armatorului numele orașelor Pacificului, — Valparezo, Santiago, Arequipa, Guayaquil, — ciudate și sonore ca niște tipete de papagalii, evocă țările călduroase, părțile arse de soare. Este clipa, în totdeauna solemnă, a plecării.

Din cauza timpului urât, și a vremii umede și rece, platforma este aproape desartă. Numai patru călători s-au urcat pe când cealaltă stă pe punte, lângă bordaj, pentru a trimite ființelor scumpe, de cari se despărta, multimei adunată pe chei, bătrânei Europe, supremul adio al batistelor.

Cine sunt acei patru călători cari se izolează, acolo sus, în ceață?

Unul din ei, aproape de balustradă, este vechiul magistrat, este Chretien Lescuyer, care își părește, țara pentru totdeauna; și nu departe de el, stând pe banchetă, acel tânăr trist și acea femeie gânditoare, care ține o fetiță pe genuchii săi, este Chretien Forgeat, Luiza Rameau și fetița ei.

Sub costumele închise de călătorie

formează un grup melancolic, și d. Lescuyer înfășoară pe cele trei ființe sfâșiate pe care le-a adoptat și pe cari îi țărăște în exilul său, îi înfășoară, cu o privire plină de milă și înduioșare.

Da, acest mizerabil care a alunecat în crimă, acea sărmană fată care a dat coate prostituției și acea fetișoară bastardă, iată d'aci înainte familia sa. Acest om, transformat prin durere, se simte azi, cu o inimă paternă pentru toți nenorociții; și cât despre aceștia el vrea să li scape cu desăvârșire. El se duce cu ei departe, departe de martorii și de amintirile îngrozitoarelor tinereți, se duce cu ei acolo, unde vor putea uita trecutul reînceptând o viață nouă.

Chretien Lescuyer luase această hotărâre chiar a doua zi după ce smulse pe fiul său din mâinile justiției, căci audiența scandalosă, verdictul obținut de juriu într-un moment de înduioșare, fură în general blamate de opinia publică și judecătura cu o severitate foarte particulară în mediul judiciar. Magistratul nu primi dela nici unul din colegii săi nici cel mai mic semn de simpatie; și când își aduse demisia, Procurorul general, el fu primit cu o răceală care nu îl surprinse, dar care îl lumină asupra sentimentelor de repulsiune pe care o va întâmpina de aci înainte în societate.

Singuri, Donadicu și soția lui alergară la Lescuyer îndată, aruncându-se de gâtul său și aducându-i în acea pornire dulce, aprobarea oamenilor drepti.

Bătrânii săi prieteni — inimi simple cu toate acestea și gata a închide ochii la multe — nici nu îl întrebă din discreție fără îndoială, ce parte a vieții sale avea de gând să consacre fiului său.

Nici aceștia, cei mai buni, își zicea vechiul jude, nu ar îndura, văzând acest nenorocit copil gândul celor ce a făcut. Nici odată nu l va admite pe lângă ei ca să îl iubească puțin... Aidel... nu e decât o soluție posibilă, să mă expatriez cu el!

Chretien Forgeat dela proces, trăia la tatăl său foarte trist, aproape nelăcrețor în fața realității, neprimind de cât cu teamă nemișcarea schimbare a soartei sale și găsindu-se nedemn, jenat în hainele moi și frumoase intimidat de aceea locuința mare de patul luxos cu cearsafuri albe, de masa imbelșugată; rămânea adesea tăcut, dar în fața aceluia bătrân, al cărui ochi încruntați se înduioșeau privind pe acel tânăr născut pentru a fi bun — simțea sufletul că se dilată, se înflorește într-o atmosferă de recunoștință.

Ideea unei emigrări, o primi cu entuziasm.

O! da, departe unde nu se va ști nimic, unde nu voi mai face groază nimănui, unde nu voi mai roși de mine... Da, cu d-ta ori unde vei vrea! Departe de tot! la capătul lumii!

Când plecarea fu așa dar hotărâtă, d. Lescuyer fu foarte mulțumit. El își amintea averea, făcând pregătiri de călătorie. El se vedea cu fiul său muncind prin muncă, într-o țară nouă, înzestrată, fondând o familie. Dar atunci începă să chinui un scrupul. Chretien putea el oare să își ia o soție fără a-și mărțurisi rușinea lui?

Nu, ar fi fost o minciună toată viața.

Decădă d. Lescuyer își aminti de Luiza Rameau, pe care o ajutase pe care avea intenția a-și asigura viitorul înainte de a părăsi Europa. Aceasta nu avea în suflet, pentru

Chretien Forgeat decât recunoștință și ertare.

În era, ca și el, femeia umilă, o naufragiată a vieții; dar două rămașițe sunt de ajuns pentru a construi o plută și de multe ori, aceasta este scăparea.

Cu o scântoie de bucurie în ochi, Luiza Rameau, primi fără ezitare, a urma pe emigranți și aflând că ea îl va însoți, Chretien Forgeat, pentru întâia oară dela proces, avu un zâmbet de fericire, foarte palid.

În picioare pe bord, Chretien Lescuyer privește cum se pregătește de plecare, privește toată lumea aceea care staționează pe țarm. Vai! mai este încă puțin din Franța, căreia Chretien Lescuyer îi zice adică și inimă i se strânge de durere.

Am pornit.

Chretien Lescuyer, se întoarce în spre tovarășii săi de exil. Aceștia pleacă fără părere de rău, nu își aruncă măcar o privire în spre țarm, pentru această patrie în care nu au făcut decât să sufere.

Fetița pe genuchii Luizei își pusese una din mânușitele ei, în mâna

lui Forgeat care zăbovește mamei și fetiței. Acești trei nenorociți sunt făcuți să susțină să se consolze, să se iubească și grupul pe care îl formează este familiar. Chretien Lescuyer cugetă cu duioșie că D-zeu iartă și că timpul și depărtarea va aduce uitarea.

Cu toate acestea vaporul care ia viteză se apleacă pe talaz.

Vântul se ridică rece și aspru; el duce și turbură ceața, el răsucesce, despleteste spuma cea albă de pe valuri. Iată că aclo sus în negură, par unul, două, trei bucăți de cer albastru, apoi atele și altele multe. E reîntoarcerea timpului frumos. Ceața se risipește, totul se luminează.

În sfârșit, ultimele neguri sunt împrăștiate de soarele care strălucește mare.

Acuma talazurile sunt toate verzi, ele se împotrivesc cu picături argintii și vasul care duce pe emigranți, vasul care se clatină și care se leagăna dar merge mereu înainte își ia zborul ușor și voios pe marea culoarea spațiului.

(Sfârșit)

CONVORBIRI ASTRONOMICE

Ce se găsește în soare?

Am spus, că soarele e un glob de gaze inflăcărâte, așezate unele peste altele, cele mai grele mai jos, cele mai ușoare mai sus. Nori imenși de heliu, calciu și hidrogen formează păturile superioare.

Dar metalele le găsim în mănăr mare în păturile inferioare ale soarelui și procedul e foarte simplu. Razele albe ale soarelui le descompunem în culorile ce le formează, de la roșu până la violet. Dincolo de roșu mai sunt însă raze, pe care le-am numit ultra roșii; dincolo de violet sunt razele ultraviolete. În trecut, putem spune că cele ultrarosee sunt cele cari dau mai multă căldură, cele ultraviolete impresionează mai mult, plăcile fotografice.

Banda curcubeată, dela roșu până la violet ce o avem, dacă facem să treacă razele soarelui printr-o prismă de sticlă, se numește spectru și în acest spectru se găsește miș și și miș de linii întunecate. Liniiile acelea după modul cum sunt așezate în spectru, ne indică nouă, ce anumite metale și metalloide se găsesc în soare.

De unde știm? Foarte simplu. Încălzești fierul până la incandescență și te uiți la el cu o prismă. În spectrul fierului vor apărea anumite linii. Dacă acele linii le găsești și în spectrul soarelui, deduci, că soarele are fier.

Și în adevăr, soarele are cantități enorme de fier, dar fier gazos, gaze de fier, căci la peste 6000 grade căldură nici un metal nu mai poate fi solid.

Și tot așa fiecare metal și arată liniile lui în spectru, adevărate jero glife pe cari astronomii le-au descifrat încetul cu încetul.

Și nu numai lumina soarelui o descompunem și putem să găsim elementele ce ne o transmit, dar și lumina stelelor, așa că știm fiecare stea de elemente posedă. Aparatul care conține prisma aceea, se numește spectroscop, iar știința care se ocupă cu cercetarea spectrelor i se zice spectroscopie. Acum știți ce va să zică spectroscopie solară, de pildă: știința care se ocupă cu cercetarea surselor prin ajutorul spectroscopului; tot așa spectroscopie stelară, care se ocupă cu spectroscopia stelelor.

Încetul cu încetul, astronomii au dovedit ce se găsește în soare și voiți cita aici numai elementele mai cunoscute, deși cele bine cunoscute sunt în total aproape 40.

Se găsește deci cu siguranță în

soare: fier, nikel, mangan, carbon, calciu, magneziu, sodiu, siliciu, hidrogen, aluminiu, zinc, cupru, argint, plumb, heliu, etc. și după unii și oxigen și radium.

Printre cele asupra cărora astronomii stau la îndoială e și platina, tantalul, etc.

Nu s'a putut găsi însă: antimoniul, arseniul, bismutul, bor, azot, aur, mercur, fosfor, pucioasă.

Nu e aur în soare? Poate să fie, dar astronomii spun ce știu din rezultatele cercetărilor lor. Se poate însă foarte bine și așa și trebuie să fie, să se găsească și în soare toate elementele ce se găsesc și pe pământ. Și dacă e adevărat că pământul nu e decât fiul lui, apoi nu se poate ca bucată amestecată „ruptă din soare” să nu semene cu tatăl său. Nu-l seamănă în strălucire, fiind că Pământul s'a răcit de sute de milioane de ani, dar cea ce e pământ, e azi solid, trebuie să-și aibă emisia în soare, unde toate metalele sunt încă în stare de gaze.

Așa se mai bănuiește existența bromului, iodului, clorului, fluorului și a altor elemente, dar rămâne să se rostesească viitorul.

Minunat aparat e deci spectroscopul, dacă poate el să analizeze o simplă rază de lumină și să ne spună ce conține corpul luminos ce o emite. Ce e o stea pentru noi? Un punct luminos. Și cu toate acestea punctul acela de lumină ne spune atâtea povești cu ajutorul spectroscopului.

După cum într-o pădure nu sunt doi arbori la fel, așa nu e stea, al altuia, deși asemănările sunt al atei, de și asemănările sunt foarte mari.

Dar despre stele voiți vorbi cu alt prilej. Ne e de ajuns că știm ce se află în soare, în acest măret astru, care e banal, fiindcă are bunăta-tea să ne lumineze în continuu.

Inchipuți-vă că într-o zi s'ar pune în grevă, ar cere repazul duminecal, de pildă. Ar fi un dezastre. Dar nu, pământul se învârtește regulat în jurul propriei sale axe, această învârtire produce ziua și noaptea și imensul soare ne dă o nelămurită punte din razele lui, celelalte iluminând alte planete, dar cele mai multe pierzându-se în spațiul cel fără limită.

Și tot s'ar putea pune în grevă, dacă de pildă l'ar năpădi petele, cea ce se pare că i s'a întâmplat în veacurile trecute în câteva rânduri.

Victor Arăstîn

Ecourile săptămânei

Banchetele pentru sărbătorirea încheierii păcii s'au ținut ieri în tot cursul săptămânei.

Din momentul când a bubuit tunul la arsenal, anunțând Capitala marele eveniment și până Mercuri, când au plecat delegații, la toate ospăturile date, au curs torente de elocință pentru stăvirea României.

Toți delegații au declarat sus și tare că România a realizat un fapt istoric măreț, oprind vărsările de sânge și restabilind echilibrul balcanic, cea mai puternică pavăză a păcii pentru viitor.

Delegații greci și sârbi au plecat încântați ducând cu ei veștile cele mai bune țării lor mărețe.

Bulgarii însă s'au despărțit mai tristi. Aceasta nu din cauza că Bulgaria a ieșit redusă din campania sângeroasă ce a întreprins, ci, pentru că nu știa putul menține grăndecele ce și le realizase în urma războiului cu turcii.

A cui e vina?

Se pare că nici opinia publică bulgară nu prea e mulțumită de rezultatul conferinței din București în deosebi din cauza cedării portului Cavala la Greci.

De aceea, în Bulgaria se conțază pe o revizuire a tratatului de pace.

În această privință s'a ținut chiar un meeting de femei la Sofia, iar d. Ghenadieff, ministrul de externe bulgar, a declarat unui ziarist străin că Bulgaria are neapărat nevoie de Cavala și de hinderlandul ei pentru dezvoltarea economică a țării. Șansele pentru revizuire sunt însă cu totul slabe.

Totuși, după cum se vede, Cavala va fi mult timp măruț de discordie între greci și bulgari.

Din fericire, Bulgaria nu-și va putea sprijini revendicațiunea prin forța armelor, fiind strânsă ca într'un cerc de fier între greci și sârbi, între cari există cel mai perfect acord.

Dar, bietii bulgari mai au și o altă chestie de rezolvat. Adrianopolul, care încoronase victoria bulgarilor contra turcilor, rămâne încă în mâinile acestora din urmă.

Cum vor putea fi scoși din Adrianopol turcii, cari s'au întărit bine acolo și cari declară că nu vor părăsi orașul cu nici un preț? Asta nu o poate spune nimeni.

In ce privește România, ea a ieșit mărită și glorioasă din această campanie, atrăgându-și admirația lumii întregi.

Felicitățile primite de M. S. Regele dela împărații Austriei, Germaniei și Rusiei și dela șefii celorlalte state, au umplut de mândrie sufletele tuturor românilor.

În urma acestei izbâzi abăt de frumoasă, României nu-i rămâne decât un singur lucru: să se întărească înăuntrul ei de mult pentru a deveni și mai respectată și mai sigură pe forțele ei.

Din toate părțile se aud ecourile unor reforme importante interne.

În primul rând solicitudinea tuturor bărbatilor noștri de stat trebuie să se îndrepte spre clasa țărănească, acest element prețios, pe care a clădit întreg edificiul statului românesc.

Reformă cât de largă pentru ameliorarea stărei economice a țărănimii noastre, iată cece trebuie realizat în timpul cel mai scurt posibil.

Mestugean.

PALATUL ISTORIC

al Ministerului de Externe unde s'a încheiat pacea balcanică

GREERUȘ

— Scene din viața copiilor săraci —

de N. PORA

Cu o pălărie ceasie pusă pe ceafă, cu fața lui scofălică și cu ochii sticloși ca ai unui ofticos, cu mustața aplecată pe buză, Greeruş era un singuratic, și, deci, cel mai sentimental dintre tovarășii de joacă. Ceea ce îl făcea mai atrăgător, mai drag tuturor, era simplitatea lui fermecătoare și înfățișarea distinsă cu care îl cucerise pe toți. Și fiindcă cânta într'una îl poreclise Greeruş, în anii de școală, și așa îl știa toți.

Strâns într'un gheroc verzu, prin care vântul își făcea mendrele, și al cărui guler se perdeea sub pletele negre, crescute în voie, Greeruş, cu ochii negri, scânteetori, cu privirea pierdută, și cu mersu-i molcum părea un mare compositor stăpănit de armonii în clipele supreme ale creației.

Mulți se opreau pe drum și cătau cu milă a el ca la altă băzdăganie: alții nu se puteau stăpâni scotându-l ca pe un scăpat din balamuc; iar el le auzea toate, simțea priviriie tăioase măsurându-l de sus până jos și trecea înainte, fără să-i pese.

Și prietenii lui erau toți săraci ca și el care de care mai prăpădit.

— Băieți! le spunea el odată, dacă ar fi să fiu bogat, păi știu că-ți duce-o bine. Vaș turna o casă frumoasă la țară, unde ați sta numai pe petrecere, și ce-aș cânta ar fi numai de voie bună și de dragul vostru!

Ochii îi scânteiau de fericire, atunci. Și în neștire prindea vioara și pernea. Iar când începea să cânte toți făceau mâle, de parcă o credință nouă le năpădea sufletele. Se așeza care pe unde putea, vorba înceta și în odăița lui afumată, din care nu-l puteai urni, îi cuprindea pe toți într'o vraje cu picurul cântecului ce izvora din sufletul lui și izbucnea pe coarde. Era o strângere a tuturor sufletelor laolaltă, în puterea unei religii nouă, o duioșie caldă ce le umezea ochii și le mlădia sufletele...

Când înceta, lăsa capu 'n jos, abia de mai îngana ceva:

— Așa-i că n'a fost bine; imi tremurau prea tare degetele...

— Să mai tremure, să mai tremure! îl rugau toți.

Și el apuca vioara din nou.

Cu dragostea lui de singurătate, o lua razna uneori, de nu mai putea da băieții de el. Zile întregi umbra ca luat din iele. Cum se desprimăvara, odată cu întâiele lucruri blânde ale zilelor lui Martie, nu mai era chip să-l găsească nimeni.

Mama Floarea, gazda lui, spunea:

— Iaca, a plecat de duminică. Cine știe pe unde o fi băiatu mai-chi' Hi, hi!

Și doar n'o podidea lacrimile pe bală, că atât avea pe lume și i iubea, și i îngrijea pe băiat ca pe copilul ei.

Iar el colinda într'una cu mersul ușor, legănându-se prin mirezmele câmpului în bătaia amintirilor.

Ca un venetic hoiașea toată ziua.

Când ajungea acasă, seara, flămând și cu hainele albe de praț, găsea pe vreunul din tovarășii așteptându-l cu zece ochi.

— Pe unde ai fost?

— Ia, pe câmp...

Și asta era tot. Nimeni nu putea să afle mai mult, nici să-i dea de urmă, că el știa toate locurile frumoase de prin depărtări, dincolo de barierele orașului, și nu crăcnea o iotă încotro o ia.

Câte odată îl prindea setea de a se mărturisi cuiva, să spue unuia tot ce avea pe suflet. Și atunci rămânea cu ochii țintă undeva și spunea tot, luminându-se la față. Cum și-a dat el întâi și întâi seamă de grăvăia cuvântului singur, când l'a cuies după drum și l'a luat copil de suflet Gavriil paracliserul; cum a umblat la școală în rând cu copiii de cament cu dare de mână; bucuria lui nespusă că învață carte; cum se ducea în fiecare Duminică la biserică unde asculta pe „taica" cântând frumos la strană; și cât de fudul s'a simțit când l'a lăsat să întoarcă foaia și cum n'a mai putut de bucurie și „taica" când l'a auzit întâia oară îngânând sfios „Ca pre Împăratul!"

După ieșirea din biserică l'a cău-

tat bătrânul și i-a dat un gologan să-și ia ce-o vrea. Iar el strângând averea în palmă, sta dus întins în piață. Văzuse acolo, în coșul unui vânzător de cărți și icoane o carte de cântice, după care jinduia de mult. A stat iarăș și s'a uitat cu nesăț la averea din coș, și-a strâns bine pumnii și la urmă i-a dat negustorul cartea pe gologan.

Nu mai putea de bucurie. Strângea cartea, o desmierda aproape, ca pe jucăriile iubite, cu cari se culca scara.

Și curând ascultând bine pe taica, învăța toate cântecile, cu vorbele lor, de rost.

Bătrânul pe ce-a putut l'a dat să învețe muzica și i-a luat o vioară— averea lui — singură rămasă dela bătrânul paracliser, care se prăpădi curând lăsându-l și mai singur, și mai părăsit, numai cu bătrâna care făcea și ea ce putea muncind din grea să-l ție la școală.

Și d'atunci rămăsese un singuratic. Pe câmp, lungit cu fața în sus, cu privirea rătăcită în văzduh, încremenea așa ceasuri întregi fără să bage de seamă. Sta așa nemșcat, uitându-se în largul cerului ce-i părea o apă întinsă în care ar fi alunecat la orice mișcare.

Când își venea în fire un fior îl petrecea de sus până jos și o lua la picior, spre casă.

Șubred, cum era, cu sufletul pierit, urmând ceva ce nu-și da seama, a căzut la pat prins de o tânăjală. Nu-i mai era nimeni pe plac, se ferea de toți și ce cânta era mai mult un bocet — un cântec de jale în care-și măcina sufletul.

Primăvara aceea l'a cuprins răul deabinele, căzând la pat fără să se mai scoale, după ce fusese la câmp, o zi înainte.

Toată vara se chinu cu el bătrâna, fără nădejde să-l scape.

El nu mai spunea nimic, ofta numai, cu ochii țintă mereu în tavan.

Ce nu vedea el acolo? Parcă cerul din fața casei îi așternea în suflet, lucriri primăvăratice, ceva din vraja frumuseților iubite. Și pe tavan începeau să colinde cete de nori ce se apropiau și se duceau departe ca niște corăbii uriașe cu panze albe.

Apoi se întuneca totul și începea să ofteze, sperind pe bătrână:

— Ce ai maică? Nu-i nimeni. De ce te sperii?

El deschidea ochii mari, zărind și nezarind pe bătrână și apoi îi în-

chidea iarăși, afundându-se în vise rele.

Incet, incet simte cum i se fărâmă ceva în el, simțind totdeauna o mâncărime ascunsă, ca o bubă rea ce-l ustură și-i mistuie pieptul. Iar când tușește, își simte gura sărată și basmava i se roșește. Ii vine să arunce tot după el, să sară jos și să le spuie la toți că-i păcat să moară când d'abia știe ce-i viața, când atât îi e de dor să iubească, să fie iubit.

Și osteneala trupului îl silește să alunece moale în așternut.

I se limpezește tot mai tare în minte un fel de gol, o gaură neagră, spre care îl împinge încet cineva, și el nu se mai poate opri. Inchide ochii și simte cum se rostogolește, ar vrea să tipe și nu poate, ar vrea să cânte și vioara îi alunecă din mână.

O zi frumoasă de toamnă. Un vânt ușurel se joacă cu frunzele vestede, spulberându-le în soare. Prietenii lui Greeruș sunt în jurul patului. I-a chemat să le cânte. Galben, cu cearcăne vinete la ochi, cu capul înfășurat în vifele marj de păr, stă răzimat pe perine și arcușul se mișcă într-una, dus de un cântec trist. Cântă Greeruș și o umbră de roșeață îi împânzește fața de parcă i se întoarce viața pe care o dorește. Mâna îi cade însă de odată amortită, și el simte că-i apăsă ceva pe piept, ca un pietroi ce-i ia răsufarea. Se înăbușe, deschide toată gura să răsufle și cade mototol pe perină.

Prin fereastra deschisă năvălește aerul îndulcit de soare. El însă nu mai simte nimic. Gura i se deschide, ea și cum ar vrea să spuie ceva, fără să poată rosti nimic. O încordare de fălci, ochii i se cască odată zărind seninul acela frumos d'afară, și apoi într'un oftat lung gura i se cască, rămânând deschisă ca și ochii mari, speriați de întunericul în care se afundă...

CRONICA RIMATĂ

IN LUXEMBURG...

Parisul urlă... țipă... geme
Și străzile sunt furnicăre,
Grotesc amestec de tramvae,
Trăsură și oameni și tramcare...

Parisul ese o Sahară
Pentru bătrâni, copii, poezi,
Străini de întrecerea aceasta,
De sbuciumul atâtor vieți.

Grădina Luxemburg e oaza
Cu pomi și umbre și fântâni
E locul unde vin poezii
Și cei prea mici și cei bătrâni...

În Luxemburg e astfel cerul
E mult mai larg și mai senin
O pace blândă se coboară
Și printre crângi se mparte lin.

Un stol de tinere colombe
Schitează sboruri hurerupte,
Stăciile privesc în zare,
Vizând, cu degetele rupte...

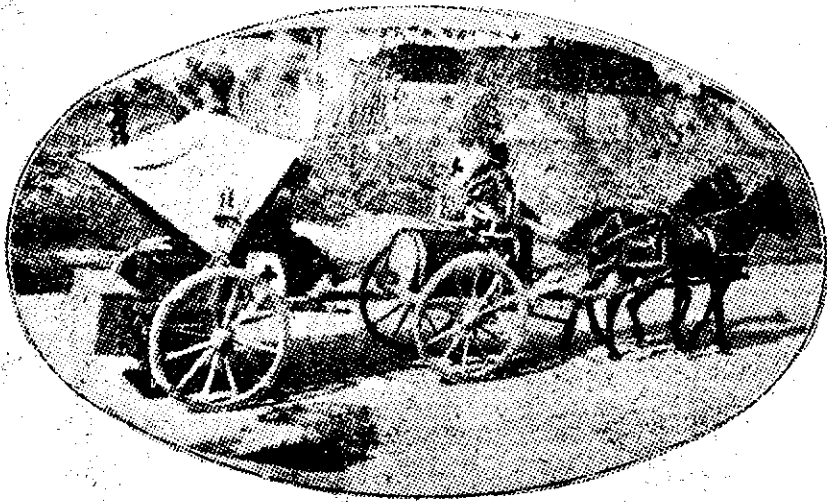
Un biet bătrân, uitat pe-o bancă
Aruncă vrăbiilor pâine,
Un bățel cu plete blonde
Sărută botul unui câine,

Un bățel cu plete negre
Mâncă pâine cu nisip,—
Pe cânt, în soarele de vară
Ce-i luminează stinsul chip,

O fată palidă, cu ochii
În care începe agonia,—
Citește „Acerul de munte
Sau cum se vindecă ftizia...”

Victor Eftimiu.

Pe câmpul de operațiuni

Un fargon al serviciului de farmacie și desinfectare

Icoana și nevasta

— Scudă din vremi dispărute —

de LUDOVIC DAUȘ

„Ce se mă ținea de dânsul! Soția, după câte va luni de iubire bună, în care timp o țărăse căpitanul prin toată țara, bătând la tâlpi ce avea și veșnic în căutarea petrecerilor. — într'o bujă zi, sătulă de a mai bate drumurile, de a dormi prin hanuri sau prin rădvane, își luase lumea în cap și se întorsese la părinți gândindu-se că iubirea e înșelătoare ca apa și că rău a făcut luându-se după momeli de dragoste. Dar ce are a face! Plecase iubindu-l căci iubirea e ca un scaiț cu țepușe de aur care se prind de suflet, și ori cât te-ai sbate și ori ce-ai face nu poți să-i smulgi ghiupii când au apucat să pătrundă în adâncime. Traja femeia gândindu-se la el, vorbind de isprăvile lui ca de faptele unui erou pe care-l urmărești de departe, dela care ți-i drag să capeți știri și pentru care îți bate inima de o potrivă de tare, aproape ca și de departe. Se trezea chiar vorbind cu părinții de soțul ei de vestitul Rașotă, și tatăl surădea amin-tindu-și cum venise el cu escadronul ca să fure fata și cum i-o luase pe sus, în sborul iute al cailor.

— Al dracului băet! se gândea bătrânul... Aista m'a vârat și pe mine în cofă!

Și în liniștea gospodăriei de la țară, boerul moldovean era plin de iertare pentru omul cărui îi lipseau câteva doage, dar nespuse de simpatie în nebulia lui. Care bătrân nu'nchide ochii, îngăduitor la nebuniile tineretei?!... Și de aceea se înțelegea minunat de bine cu fiică-sa scuzând toate faptele ștregarului, — ca un socru care-i un tată pentru ginerile lui și care cântă, cu o vorbă bună, cu o șoptă de nădejde să potolească jarul din inima fiicei sale.

— Dragă-dragă, așa's tineretele, bată-le norocul!... Face năsbății ca să nu zică că n'a trăit și să aibă ce povesti pe ceea lume când, odată și odată, i-o deschide Sfântul Petre ușile raiului!

Dar fata superstițioasă:
— Păcatele lui au să cântărească greu în cumpăna judecării și poate...

Bătrânul însă n'o lăsă să isprăvească:

— Nică o cântăreală, dragă-dragă... Dumnezeu închide-un ochiu și răde'n barbă când tineretea petrece. Parcă ce-!?!... ce păcat mare să-ți faci o leacă de cap... Mi-am făcut și eu de cap dragă-drag și pentru asta n'are să mi se închidă porțile cerului.

Și bătrâna mamă, zâmbea și dâ-

sa, ca să facă mai mult curaj fetel devenită văduvă și vorbește: că o să-l vie mințile la cap lui Rașotă, că o să alerge la picioarele nevastei pentru al ceru iertare și a trăi lângă dânsa, picurați zilnic în tăcerea liniștită și patriarhală dela țară.

Din când în când sosea câte o scrisoare dela el, cu termenii duioși pentru nevastă-sa prin care o ruga să-i ierte nebuniile, — căci așa-i el, — și-i spunea că în fundul inimei lui era numai dragoste pentru dânsa și că intru cât îl privește a și început să devie cuminte, că în curând, când va pune capăt la niște incurcături, va veni s'o ia pentru a trăi împreună o viață fericită și tihnită.

Soția, bine înțeles, atât aștepta, și îi trimitea bani, nu destui ca să fie vr'un loc în buzunarele fără de fund ale căpitanului, din care ploau galbenii pe toate fustele femeilor u-soare.

Și zilele treceau, iar lucrurile rămăneau aceleași, — cu Rașotă de parte și cu nevastă-sa așteptându-l.

În sfârșit vânturile primelor zile de iarnă începură săntindă zăbranicul de uscături prin livedo și pe întinsul câmpiilor, — și viața tot mai tristă la țară îndrumă spre oraș pe nevasta lui Rașotă și pe părintii ei.

Tatăl surădea 'n barbă gândindu-se că fiica lui trebuie să tresară de bucurie, că apropiindu-se de oraș se apropia în același timp și de soțul iubit, — și de fapt scotolile bătrânului erau cu totul întemeiate. În ochii visătorii ai Maricăi pluteau gânduri de dragoste, în care figura soțului iubit apărea într'o lumină cerească, pe care numai iubirea poate s'o conceapă. Și se'ntraba Maricica:

— Dacă l'oi întâlni pe stradă, ce are să facă?... S'o apropia de mine sau aro să se facă că nu mă vede și va trece înainte? Dar oare l'oi vedea, sau poate nici nu mi-o țese în cale!

În gândul ei se căia că într'un moment de revoltă, fugise de lângă el și-i spunea că dacă o fi și-o fi, va relua viața de mai înainte întimplându-se orice.

Mama însă se frământa, îngrijată de tăcerea fetel, știind bine la ce se gândeste și temându-se, Doamne păzește, de vre-o nenorocire, căci își zicea în înțelepciunea-i bătrânească, că amorul e aducător de nenorociri.

Dar, pas de mai fă să nu sboare pasărea când îi dai drumul din colivie! Cum se văzu în oraș, Mari-

cica trimise pe-o slujnică a ei după informații, — iar aceasta împingând mai departe lucrurile vorbi lui Rașotă că „conița se topește de dor” și acesta răspunzând că „și el se topește”, — nevasta, nici una nici două luă toți banii pe cari-i avea, își luă toate sculele și numai cu ce avea pe dânsa, fugi noaptea la Rașotă. Fu o explozie de sărutări, îmbrățișeri, lacrimi, jurăminte de vecinică iubire, — explozie de sentimentalități proprii maturilor expansive și lesne impresionabile.

— Cu tine Maricico, cu tine, viața toată și dincolo de mormânt. Iacă, oftam, zău oftam după tine, — oftam cum n'a mai oftat bărbat pe lume.

— Adevărat?

— Adevărat.

— Atunci de ce mă înșeli cu toate femeile.

— Ca să-mi alin durerea.

— Bine, dar vorba-i că mă înșelai și când eram lângă tine.

— Te'nșelam ca să văd cu cât ești mai presus de celelalte.

— Ștregarule.

— Dar de-acum n'am să mai faci

— Vorbe...

— Ți-o jur!

Dar jurămintele se fac ca să nu fie ținute și Rașotă trei zile după aceea, vorba moldovenilor: își dădu în petece!... Lupul își schimbă părul, dar năravul ba, și vânătorul de femei tot vânător rămâne. Rașotă, lăsa deci pe nevastă-sa iar singură și sbură spre fluturii cu fuste și păr lung, spre fluturii ușori și plini de poezie care încântă viața cu șoptiri amoroase, cu sărutări de buze fierbinți și cu colanul brațelor albe care se împreună încolăcindu-se în jurul gâtului. În beția aceasta de fericire și gustare de fructe oprite, Rașotă își uită pentru o vreme nevasta și nu-și aminti de ea decât ca să-i ia banii, ba și toate bijuteriile care fură amanetate la un cămătar, pentru a plăti cămășile și... nu mai spun ce... menite să acopore cu un nor de pânzo de palajeni și cu zăpada unor dantele subțiri un trup alb ca laptele, — dar nu reze ca el, — ci arzând de flacăra soarelui din Iulie!

Dar timpurile prea fierbinți ca și flăcările, pârlesc aripile fluturilor chiar cu mustăți și Rașotă, după ce nu mai avu sfânt, se trezi colindând în fața casei iubitei sale care-l schimbăse repede pentru unul cu punga dordora, care, peste cămășile subțiri putea așterne splendoarea unor rochii de regină, completând cadrul cu o grămăgioară de galbeni menită să ție ță o sută de grade, — adică la fierbere, — iubirea, femeii frumoase...

În zadar a bătut Rașotă în ușă strigând deschide. Vorba: „băte și ți se va deschide!” o prea sfântă ca să fie ținută în seamă de dumnezeieștile preteose care se sacrifică zilnic consumându-se pe altarele amorului. Ușa, deci rămase închisă, cu neîndurarea și nesimțirea proprie tuturor lucrurilor de lemn, și văzând Rașotă că nu mai era nimic de sperat își aminti iar de cea mai frumoasă dintre neveste și se convinge din nou că o iubește la nebunie.

— Ah! nemernicul de mine, păcătosul păcătoșilor! strigă el. Să-mi trădez frumusețe de femeie, pentru toate descrierile pământului! Nu! nu mai merge! Sunt un infam! Maricica! Maricica!

Și alergă iară înapoi la nevastă-sa pe care o găsi plângând la sânul mamei sale.

Aceasta privi erunt la ginere-său și zise aspru:

— Ce mai cauți la ea?... Piei din ochii noștri, tu care-ai nenorocitii fata.

Dar Maricica văzându-l, își uită de odată toată mâhnirea și privi la Rașotă, extaziată, cu ochii scâlțați în lumina unei fericiri nebune. Ea nu spuse nici un cuvânt, dar

ținse brațele spre el și se treziră hărțându-se spre mai marele necaz al mamei soacre.

— Iartă-mă... pe tine te iubesc, numai pe tine!

Maricica zise trist :

— Ca să mă uiți mâine din nou!

— Ferească sfântul !

— Nu te jura... știu eu !

Și el, sincer :

— Ce să fac... dacă mă ia înaintea năravul. Dar am să mă silesc să nu mă fac... Mi-ar trebui o pavăză... ceva care să mă reție... uite... depildă... Da... da, căpitania îmi dă avânturi de nebunie... mă simt prea tânăr și de aceea m'apuc de năzbății. Am să fac totul ca să nu mai cad în ispită Maricico, — dar, bine zici, să nu jur... Prea multă tinerețe se loagă de cuvântul ăsta: căpitan!... Cine știe, mâine pot să cad iară în păcat... Da, ai dreptate, novestică... Când oi fi maior n'are să se mai întâmple... Un maior e ceva august, venerabil, ceva care nu mai e tânăr. S'ajung numai maior și a-dio nebun!

— Dar par'că erai să fii înaintat, zise aspru soacra.

— Eram... dar încă nu sunt.

— Atunci ai face mai bine să te rogi la icoana Sfântului Nicolae decât să plivești prin grădinile altora.

— Și ce să cer ?...

— Să-ți dea mințile făcându-te maior după cum ai zis.

Rașotă zâmbi, și zise :

— Ai dreptate mamă!

Apoi foarte teatral, Ingenuchiă în fața unei icoane a Sfântului Nicolae, ce se afla într'un colț al odăii, și bătând mătăni se'nchină, privind cu coada ochiului la soacră:

— Sfinte, sfinte Nicolae, fă-mă maior ca să nu plivesc în grădinele vecine! fă-mă maior, sfinte Nicolae! Nu trecură multe săptămâni și Rașotă, rămas tot căpitan, după o nouă escapadă amoroasă se întorcea din nou acasă la el mai amoretat ca ieri când de nevastă-sa. O găsi iarăși plângând în brațele mamei sale, dar de astă dată ursuză, furioasă, ne voind să-l privească și nici să-l asculte ce spune...

— Maricico, numai pe tine te iubesc... până la moarte și dincolo de cer.

Tăcere.

— Maricico, n'auzi ?... Steaua inimii mele... dulcea tinereții mele... comoara comorilor mele !...

Tăcere.

— Maricico... nu mă lăsa tristele. Nu-ți ascunde ochii, Maricico! aide, să facem pace și să nu mai vorbim de ce-a fost, Maricico !

Tăcere.

Atunci Rașotă, bătut din pînții enervat, roți o privire împrejur și zărind pe soacra-său într'un fotoliu:

— D-ta nu zici nimic? Spune-i să se împace.

Dar bătrânul dădu din umeri și zise :

— Tinerețele se împacă singure, dragă, dragă! Eu le-am zis să nu se stropească... dar baba mea uae știe: să nu se'nfrupte tinerețele cu bucate de dulce: — iar fii-mea: fântână de lacrimi !

— Maricico! strigă căpitanul.

Dar fata iarăși nu-i răspunse.

Atunci, zărind icoana Sfântului Nicolae, o smulse din părete și cu glas tare :

— Nu m'ai făcut maior Sfinte Nicolae! Și eu te-am rugat și tu nu m'ai făcut... Și fiindcă nu's maior mi-am înșelat nevasta și nevasta nu vrea să se împace cu mine sfinte Nicolae! Nu, așa nu merge, nu merge! Impacă-mă cu Maricica mea, sfinte Nicolae ! Impacă-mă !

Și văzând că Maricica tot sta cu capul ascuns pe pieptul soacrei :

— Dați-mi un sac ca să pun în băuntru pe sfânt, ca să nu mă vădă când l'oi lua la trei parale! sbieră el.

Și învâlvind icoana cu acoperământul dela o masă, adăose :

Țarina Alexandra a Rusiei, înconjurată de cele 4 fiice ale sale: Olga, Tatiana, Anastasia și Maria

— De ce nu m'ai făcut maior, sfinte! Hai?... De ce nu m'ai făcut maior ?

Și ridică mâna cu un gest ca și când ar fi voït să lovească.

Soacra sări arsă țipând :

— Ce faci! Maică Precistă! Dumnezeuule mare! Auzi, vrea să bată icoana! Stai! stai!

Dar în acelaș moment Maricica ridică ochii mari asupra lui Rașotă, mirați, plini de iubire și cât at clipi din ochii, tinerii se îmbrățișară.

Și după ce s'au sărutat mult și bine :

— Mamă soacră, zise Rașotă răzând, mi-ai îndârjit nevasta și stă-teaî lângă ea ca să nu se împace cu mine. Să mă ierte sfântul Nicolae, dar alt mijloc n'aveam ca să te scot de lângă dânsa !

Bătrâna își mușcă buzele îndârjită, iar Maricica râdea cu lacrimile în ochi, în vreme ce tatăl ei bătea din palme în prada unei i-larități nespuse:

— Hai! hai! hai! aista-i om și jumătate... hai! hai! hai! Auzi, băbușco să nu-ți vâri coada unde nu-ți fierbe oala... hai! hai! ce mai poamă de ginere, bată! toate noroacele să-l bată!

Ah, e-atât de lungă noaptea

— După Heine —

*Peste noiri doarme luna,
Portocală uriașă,
Aruncând pe largul mării
În țesut de aur, fașă.*

*Singur rătăcesc pe maluri
Unde valuri albe sapă,
Ș'aud multe dulci cuvinte,
Vorbe dragi, șoptite 'n apă.*

*Ah, e-atât de lungă noaptea
Și-i stă inima-mi de strajă —
Apăreți frumoase nimfe
Și cântați, dântați, în vrajă!*

*Prindeți-mă în brațe capul
Să-mi simt sufletul ca ghița!
Dezmierdați, cântați de moarte
Soarbeta-mă din piept viața!*

Adr. Salcină

GHELOZIA

de Mestugean

Eugenia era abea de 20 ani când se mărită cu doctorul Pramați, tânăr medic, căruia i se prevedea un frumos viitor.

Nu mult după căsătorie, doctorul, după un strălucit concurs, ajunse medic primar al unui spital dintr'un oraș depărtat.

Eugenia își luă rămas bun dela părinți, și-și urmă pe bărbatul ei. Instalată în apartamentul rezervat medicului, în incinta spitalului, Eugenia își petrecea zilele privind dela fereastră cum se perinda pe dinaintea ei, zilnic, tot felul de bolnavi; cum defilau suferințele și mizeriile omenești sub aspectul lor cel mai înfrorător: boala.

Maria, bunăcreșă, tot văzându-și de treburi îi ținea de curi cându-i vești din oraș și punând-o în curent cu tot ce se petrecea în spital.

Iar aș adus unul, conia, căruia îi va tăia piciorul, și o băiat tânăr săracu, conia.

Eugenia se înfiora și noaptea visa pe bietul tânăr scaldat în sânge pe masa de operație.

Bărbatul ei i se părea în acelaș timp un inger și un monstru. Un inger întru cât alina o durere scriind pe o bucată de hârtie câteva rânduri, și un monstru când, îmbrăcat în cămașa albă, se pregătea să facă o operație groa sau să disece un cadavru. În zilele acestea, îi vorbea cu sficșune și îi era frică chiar să-l atingă mâinile.

Noaptea, văzându-l dormind liniștit alături de ea, îl cerceta cu un fel de groază și, în spiritul ei bolnăvicioasă, i se părea că în jurul ei se ridică un miros de cadavru contractat de bărbatul ei și că trăește în promiscuitatea morții.

Totuși, încetul cu încetul începu să se deprindă și viața aceea tristă de spital o înfiora mai puțin.

Nu se putu debarasa cu totul de influența primelor ei impresii și nu-și putea explica nici odată cum cele trei infirmiere ale spitalului puteau să fie atât de vesele în mijlocul atâtor suferințe.

Doctorul, datat cu totul ocupațiilor sale, nu prea avea timp pentru distracții. Dar dacă o ducea pe tânăra-i soție la vre-o sindrofie unde se strângea întreaga elită a orașului. Odată, la una din aceste sindrofii i se păruse ciudat ca soția lui să danseze cu un străin care, par'că prea o strângea de talie. Doctorul își încruntă sprințea și, a-

bea se isprăvisse danțul când, pretextând o migrenă, se întoarse acasă foarte posomorât.

Nu mai știu ce rost au și jocurile astea, zise el novestî-si, pentru femeile măritate.

Altă dată, la o petrecere organizată de primar, văzu că judecătorul, tânăr chipos și foarte elegant, abia sosit din București, prea prelungea vorba cu d-na Pramați și lucru și mai ciudat, par'că și Eugenia simțea o deosebită plăcere să stea de vorbă. Se făcuse roșie ca trandafirul și râdea voioasă, arătându-și șirul de mărgăritare din gură.

Doctorul se duse la ea și apucându-o brusc de pînă îi făcuse scurt privind furios pe judecător:

— Hai acasă.

— E de vreme, dragă.

— Hai, cântă îți spu!

Eugenia trebui să părăsească serbarea, când îi era lumea mai dragă și se întoarse acasă. Pe drum, doctorul păstră un mutism desăvârșit. Odată însă în camera conjugală, îi făcu nevestî-si o scenă de gelozie în toată regula.

Eugenia, în inocența ei, nu-și da seamă de nimic și nu putea înțelege cum vorbind cu un om, față de toată lumea, putea să excite până în acest grad mânia bărbatului ei.

A doua zi de dimineață, când doctorul ieșind din apartamentul său traversa curtea spre a se duce la spital, văzu pe judecător trecând pe dinaintea casei. I se pără că judecătorul își ridicase ochii la fereastra. Alergă repede înapoi în casă și găsi pe Eugenia deschizând fereastra.

La zgomotul ce făcu, tânăra femeie își întoarse capul speriată.

Doctorul isbucni:

— Zi, de-astea imi ești ?

— Ce vrei să spu?

— Co cauți la geam?

— Vrea să deschid fereastra, să intre aer.

— Aer, hai? tocmai când trece dumnealui.

— Care dumnealui?

— Cavalerul dumitale de alaltăseară, judecătorul de... :

— Ce tot spu dragă, n'am văzut pe nimeni.

— Ia ascultă, cu mine nu te joci. M'ai înțeles. La o parte de acolo.

Și, înaintând cu pași furioși, apucă pe nevastă-sa de braț, o asvârți cât colo și închise fereastra cu sgomot.

Eugenia leșinase de spaimă. Doctorul ieși furios, lăsând-o în nesim-

și se duse bombănind la spital. Biata femeie fu desmeticită de bucătăreasă care alergase cu spaimă auzind egomot în camera stăpânilor.

Trei zile nu mai vorbi doctorul cu Eugenia, care, în zadar căuta să-l ceară o lămurire asupra acestor purtări.

A patra zi, par'că îi mai trecuse necazul și, după masă, răsfoia ziarele scoțând din când în când câte o vorbă de împăcare, când intră subchirurgul spre a-i cere o lămurire.

Subchirurgul, un tânăr ca de 25 de ani, foarte prezentabil și inteligent, venise de multe ori să-i ceară instrucții pe care doctorul i le dăduse cu voce bună după cum îi dicta și datoria. De astă dată, însă, prezența ajutorului său îi displicu. I se păru că prea se uită la Eugenia, că prea înțelegea cu greu, că, în fine, e un zevzec periculos. De ce se pieptăna el cu atâta îngrijire, de ce era bărbierit proaspăt totdeauna, de ce, în fine, utăta căsnică ca să pară vurățel?

— Cu siguranță că-i face curta nevesti-mi, se gândi doctorul.

Se uită chiorăș spre femeie, care, într'adevăr, privea pe subchirurg cu un fel de simpatie.

Doctorul era lămurit. În casa lui se petreceau lucruri teribile. Eugenia îl înșela acum și cu subchirurgul după ce îl înșelase cu judecătorul.

Atunci izbucni:

— Ce tot vii, domnule, să-mi bați capul și nu vrei să mă lași un moment în pace. Dă-i chinină, stricnina, dă-i ce vrei, numai să nu te mai prind pe aci.

Subchirurgul încrâcnise.

— Dar, domnule doctor, îngână el...

— Ești...

A doua zi astupă cu o saltea ferestrele care priveau în curtea școlii.

— De ce închizi ferestrele? Il întrebă Eugenia timidă.

— De ce? Mă mai întrebă. Ți-am spus-o odată, nu merge cu mine asemenea daraveri.

De acum, Eugenia trăia în semi-obscuritate, neavând de cât fereastra dela stradă spre a primi lumina și a privi lumea de afară.

Nu mai ieșea deloc din casă și zilele ei se scurgeau cu o tristețe neînchipuită.

— Dar ce o fi având bărbatu-meu de se poartă astfel cu mine? întrebă ea pe Maria.

— Coniță, e gelos, pentru că iești frumoasă; așa sunt unii bărbați.

— E gelos! și de ce?

— De orișice, coniță, chiar de umbra d-tale...

— Ce-i de făcut Mario? căci văd că nu mai e de trăit...

Într-o dimineață doctorul întâlni pe factorul poștal care aducea o ilustrată adresată nevesti-si.

Era o vedere frumoasă care reprezenta doi îndrăgostiți sărutându-se tainic sub umbra unui pom. Era iscălită „Alexandrina”.

Doctorul luă cartă și o vâri misterios în buzunar. În ziua aceea, subchirurgul, infirmierile și chiar bolnavii avură mult de suferit de pe urma nervozității doctorului.

La masă, seara, doctorul mânca domol, cu sprincenele încruntate.

Eugenia, în fața lui, nemișcată și tremurând, avea îndrăzneală să respire... Prevedea o furtună. Maria, intrase tocmai cu o farfurie cu mâncare pe care o așezase pe masă. Doctorul, văzând că bucătăreasa nu mai ieșe, se răsti la ea.

— Ești, ce tot îți stai pe cap?

— Dar dragă, n'a făcut nimic, înărăzni să zică Eugenia.

— A! ții la ea, știam prea bine, trebuia să fie complicea d-tale; ea îți aduce scrisorile nu-i așa? Ce-mi tot întârzie prin târg? Crezi că nu știu...?

— Ce scrisori, dragă?

— Dar asta ce-i madam, strigă doctorul, trântind furios cartă poș-

AȘA SA FIE

— După Borelli —

O, dragă prieten, — când se va duce
Sufletu'mi veșted, nenorocit,
Din calea vieții, lăsând sub cruce
S'aslu odihna de mult dorită, —
Smugeti-mi inima de dor sărobită
Și voi rămâne mai liniștit.

Să doarmă corpu'mi, să doarmă 'n pace
În groapa care va fi a mea.
Înmormântarea voi mi-o veți face
Cu lux de lacrimi, cu pompă mare,
Ori pe lacule, cu nepăsare
Înima'mi însă în alifet vreu.

P'o noapte neagră, fără de stele,
Vrea să mi-o duceți, neapărat,
Chiar sub fereastra iubitei mele,
Acele care mi 'ntinse mie
Cupa plăcerii, dându-mi beție
Și cu otravă m'a adăpat.

Săpați acolo, cu mâini ușoare,
Săpați pământul și-mi 'ngropați
Înima'mi veșnic tot iubitoare,
Apoi sărăna cea răscolită
Strângeți-o bine și grămădită,
Iar peste dânsu mi-o așezați.

Și drept d'asupra-i înfigeți lare,
Făr de sfială, un trandafir.
Să roabă durerea voi fi în stare,
Căci răni primii-am, o știți voi bine,
Mai multe poate ca ori și cine,
Toată viața am fost martir.

Știu că sunt plante ce cresc mai iute
Și se ridică în sus pe zid,
Formând ghirlande verzi și plăcute,
Puteam prea bine să aleg zorele,
Cu-a lor comoară de floricele
Și care noaptea ochi-și fuchid.

O vară numai, șalăt de tare,
Se naltă ele, adese ori,
Că stai cu ochii plini de mirare,
Însă, când toamna bruma-și trimite,
Vși pleacă fruntea, cad oșiite,
Iă vreau putere mai multă 'n flor!

Vreau, pentru aceea căreia firul
Anilor tinere, timp neuitat,
Poate s'o rupă, vreau trandafirul
Care fereastra să i-o privească
Și toată vara să înflorească,
Să se înalte treptat-treptat.

Vreau ca atunci, când p'a ei frunte,
Păru-i lung, negru, cu alb stropit,
Va strânge 'n juru-i bucle cărunte,
Roze splendide, cu mândre fete,
Privirea-i dulce să i-o respete
În trandafirul cel înflorit.

Săpoi, când mâna-i tremurătoare,
Din trandafirul de voi plantat
Drag va culege câte o floare,
Biete bătrâne vreau să-i șoptească
Ceva să-i spue că, s'o păzească
Eu lângă dânsa stau nemișcat.

Și ca în zile de mult trecute,
Visuri frumoase plecate 'n sbor,
Înima 'n florile de ieri născute
Spre ea să salte, ca pe aripe,
S'a mea iubire, în orice clipă,
Tainic să-i spue parfumul lor.

N. Țino

tală pe masă și răsturnând câteva pahare. Ce-i asta?

— A, e dela Alexandrina, ce bine e că-mi scrie.

— Alexandru ori Alexandrina, cine vrei să o înghită? Nu merge cu mine.

— Dar, dragul meu, e o prietenă de școală.

— Nu înghit eu de astea.

— Dar...

— Nicî un dar, ori de nu, vei avea de furcă cu mine; nu sufer eu ca să-mi necinstești numele și casa.

— Ești... ah mizerabile!

Cuvântul acesta pe care îl scăpase biata femeie blasăta în demnitatea ei, puse pe medic într-o stare vecină de turbare.

Se sculă amenințător, ca o fiară,

și aruncându-și șervetul cât colț, se repezi la biata femeie, și, sguduind-o de umeri:

— Mizerabil, hai? care din noi doamna mea? eu ori d-ta?

Eugenia, îngrozită, începu să țipe: Mi-e frică, mi-e frică, mamă vin de mă scapă...

Doctorul infuriat și mai mult de aceste țipete, o apucă de gât și, în cele din urmă o asvârli în nesimțire pe un scaun. Apoi ieși ca un nebun, și colindă în neștiute străzi întunecoase ale orașelului, timp de mai multe ore.

Viața Eugeniei devenise insuportabilă. Era un fel de martiră care trebuia să suferă urmările geloziei nebune a bărbatului ei.

Stătea ore întregi în odaia-i întu-

necoasă gândindu-se la viața ei amărită. Se gândea, în primul rând, la casa părintească. Ce zile frumoase erau acelea, când trăia lângă mama ei. Erau zile de desmierdări, de fericire, precum acelea în care trăia acum erau zile de chinuri și tristețe. Cum îl iubise ea pe Jean. Ce bun era el când erau numai logodiți. Și chiar pe urmă, în primele luni ale căsniciei, ce delicat se purta cu ea! Și acum, iată, lucrurile se schimbaseră în rău. Trăia ca în iad, închisă ca într-o temniță, departe de lume, expusă zilnic la scenele și la maltratările bărbatului ei. Și de ce toate acestea? Din gelozie. Ah! crudă boală de care suferă unii bărbați. Dar care era remediul acestei cumplite boli? Nicî una, de oarece afecțiunea ei, devotamentul ei, purtările ei absolut corecte nu puteau decât să agraveze boala. Ce era de făcut? Ah! dacă ar ști mama și tata. De sigur că m'ar scăpa din ghiarele acestui om pentru care nu mai avea decât oroare.

Scriesese ea mai multe scrisori desperate părinților ei fără a primi însă nici un răspuns. Doctorul luase toate precauțiunile și niciodată nu puteau ajunge scrisorile la destinație. Ele treceau în mâinile doctorului umplându-i sufletul de o și mai mare amărăciune.

— Ah vrea să fugă? o așteaptă Alexandru, la București, vom vedea.

În deosebi, Maria era strașnic supărătoare. Bucătăreasa nico odată nu putea ieși în oraș fără a fi perchiționată. Din casă dispăruse și călbură și hârtie. Nu se găsea măcar nici un vârf de creion.

— „Venii de mă luați căci mă omoară” scria Eugenia părinților ei.

Asta era fuga, era despărțirea pentru totdeauna de femeia necredincioasă pe care totuși o adora și fără de care simțea că nu va putea trăi.

Erau momente când doctorul, în deplină luciditate de spirit, simțea o adâncă remușcare pentru purtările sale brutale. Atunci o lua în brațe și o mângăia și o săruta ca în primele zile de amor. Dar schimbările acestea în bine erau trecătoare. Viermele geloziei, adormit o clipă, se redestepta. Judecătorul, subchirurgul, cartă poștală a lui Alexandru melancolile Eugeniei și alte indicii scornite de creierul lui bolnav, i se ridicau în față. Și atunci, o arunca pe biata femeie cât colo acoperind-o de cuvintele cele mai ofensatoare.

(Va urma)

Vizita M. S. Regelui Carol LA GRIVIȚA

Capela română din satul Grivița, care a fost vizitată deunăzi de Suveranul nostru

INGRIJOBARE

Te simt cum te strecoři în suflet
Și nu te pot înălțura,
Căci toate gândurile mele
S'auzintă de fâptura ta.

E un farmec dureros, asemănat
Beției primului sărut
Pe ză ce trecem-ți ești mai dragă,
Pe ză ce trecem-ți mai perdat.

Căci m'aspirăm-ți cu o strădine,
Ori cât de-urât de prietenoasă,
Prea bună-mi pari și prea haină,
Și, ori și cum ești prea frumoasă!

Te simt cum te strecoři în suflet
Ușor, cu surpăle prin foi —
Și zău, nu mă gândesc a mine
Cât mă gândesc tu amândoi ?

I. C. Astan

Din literatura franceză

Tristetea Sirenelor

de C. MENDES

Intr-o zi, pe când mă plimbam pe
malul mării, auzii niște Sirene târ-
gându-se în singurătatea albastră,
pe o lună foarte melancolică.

„Eh! Eh! ziceau ele, s'au dus vre-
muri de odinioară când frumoșii
tineri ai pământului, atrași de che-
mările noastre, zăpăciți de albea
trupurilor noastre întrezărite sub
misterul diafan al apei, ne însoțeau
în adâncimile mării și muriau de să-
răturile noastre, pe patul plutitor
de alge. În zadar, eșine aproape de
maluri, căntăm la crepuscul, străn-
gând brațele noastre ridicate, nimeni
nu ascultă sau nu vrea să se opreas-
gând brațele noastre ridicate, nimeni
toare se amestecă până la aurora cu
tânguirea vagă a valurilor.

Și cum ascultam așa de atent, dis-
tinseși printre voci una mai tristă,
care zicea: „În toate scrierile, aci jos,
între cele două stânci, se luminează
o fereastră și văd, printre umbră și
perdele, o formă rezemată și cu ca-
pul aplecat pe niște cărți. Îmbărbă-
tată de speranță, m'am strecurat
printre tovarășele mele, m'am apro-
piat de lumină, am urecat malul de
nisip, lovindu-mi pânțele și sânu-
rile palide de pietricele de pe mal.

Ascultă-mă! O tu muncitor pustnic,
care consumi cu stăruire nerodănoasă,
ora nocturnă a sărutărilor. Nu e rea-
litate omenescă cea ce stăpânește
himera amorului meu. Lasă cărțile
amăgitoare! Disprețuiește știința za-
darnică! În ochii mei verzi ca apa
mării, tu vezi citi cel mai dulce se-
cret, gura mea îți va desvălui mis-
terul bucuriei!

Oh! vino! îți voi arăta lăncezole
unde adoarme gândirea amărâtă; le-
gănarea brațelor mele e una din ne-
destinările delicioasei uitări. Dar a-
cola pe care-l chem stă nemișcat, ră-
zemat de masa sa și disprețuitor, nu-
mai ia tu seamă iubirea mea rugă-
toare, ci gemetele vijeliei sau bătaie
goalandului amețit ce lovește goa-
nul!”

Vocea se stinse. O alta mai tristă
se auzi zicând:

„Intr-o noapte de vară, văzui în-
înțea unei corăbii, un om care se
pleca, privind cum tremura cerul în
mare. Pentru că el era foarte tânăr,
cu niște ochi dulci, am crezut că i-
nima sa nu va fi de fel crudă; și ră-
turnată, încrucisând brațele mele
împrejurul gâtului meu, arătând
farmecul strălucitorului meu pân-
tece, îi vorbii printre șgomotele stre-
curate între spumă și apă: Contem-
plă-mă, tu care visezi! Nu sunt oare
mai frumoasă decât visurile tale? Ex-
istă vre-o stea în azur pe care tu o
preferi în locul dublei stele roze
prin care strălucește albeața sânelui
meu, și care, cer reflectează în mare
mai bine ca în luminile ochilor mei?
În țările depărtate unde te duce
hava ta, nu există un fruct mai gus-

tos decât buzele mele sărutate; nici
odihna după masă nu e așa de dul-
ce, în pădurile încălzite de soare,
printre parfumurile calde și printre
țuiburile ciripitoare; ca somnul sub
părul meu, cu șgomotul surâsurilor
și șoptele mele.

Oh! vino, tu care te extezi într'un
exil mai încântător decât toate pa-
triile, în lumea necunoscută a deli-
ciilor de nedescris!

Dar cel chemat nu se opri de fel
din visarea sa, tot aplecat sta în-
înțea corăbii, având înaintea lui i-
mensitatea, înăpăcia lui haloturi de
mărfuri așezate în etaje, pe mal. Și
apoi, am recunoscut că el nu privea
cum tremura cerul în mare, dar că
număra, la lumina stelelor, piese su-
nătoare de aur, într-o geantă des-
chisă!”

Încă o voce se auzi în liniștea de-
zolată a lunii:

„Plin de un zgomot de mulțime și
răsunând a arme izbite, un vas mai
mare decât toate vasele, traversa
marea turburată, împedimea aurorii
se împrăștiă pe coifurile și săbiile
lor în mii de scipiri de oțel printre
zgomotele aramelor, noi asemenea unui
zbor de pescăruși, bățând aerul cu
brațele noastre unde spuma ne pu-
nea aripi, înconjurăm corabia care
mergea, cu jocurile noastre strănse
și cu râsul nostru care râsuna vesel
în laruna valurilor.

Alți nebunii! Încotro au plecat? La
bătălie? Spre moartea hidoasă? Cel
pentru aceste zadarnice himere pe
care lumea le numește: *Onoare, glo-
rie, patrie*, ar ceda să se lupte atâtea
inimi tinere și atâtea guri să nu
cunoască alt sărut decât pe acela al
palidei morți? Ce nu există culcuș
mai dragăstos decât câmpiile de mă-
cel scaldate în noroi și sânge?

Credeți-ne, tineri oameni! Fugiți
de războie, de oboseli și de triumfuri
fără roade! Veniți cu noi, cu noi atât
de blânde și dragăstoase! În locul
trupurilor aspre, de ce n'ați prefera
mângâierile corpurilor noastre des-
velite și dezarmate!

Oh! veniți! Noi suntem frumoșele
și amorul și veselia. Oh! omorâto-
rilor! Noi suntem viața! Oare sân-
gele huzelor noastre nu-i mai frumos
decât sângele rănilor? Dacă vă tre-
buie lupte, primiți-ne acolo unde e
sigură victoria, căci aceasta e atât
de delicioasă! Luptătorilor! Triumu-
fați cu noi!

Nu i pradă care să întrecă sânu-
rile noastre goale, brațele noastre
deschise și după fericele noastre în-
frângerii, noi prizonierete, vom plăti
răscumpărarea noastră prin săru-
tări.

Dar oamenii înarmați ne priveau
fără dragoste, ne respingeau prin-
tr'un gest de dispreț. Cum mă apro-
pia de bordul vasului, simții pe bra-
țul meu ridicat pentru o îmbrățișare
atingerea rece a unei lame de oțel și
căzuți în valuri, ale căror spumă se
roșise!”

După ce am ascultat aceste toate,
zisei tristelor Sirene:

„Să nu sperați că vă voi plânge,
ispititoare răufăcătoare. Oamenii, a-
cum serioși, ocupați în continuu cu
datoriile și afacerile lor, cu dreptate
își întorc fața dela voi, căci ei știu
prin ce puteți turbura și cele mai ho-
tărâte suflete, prin ce stricați planu-
rile cele mai folositoare; nici savan-
tul, nici negustorul, nici soldatul,
nimeni, dacă v'or asculta, nu și-ar
deschide calea. Știm și noi, știm
mai cu seamă cât de scurtă e beția
pe care ne-o promiteți, o crude înșe-
lătoare! După sărutările voastre, ur-
mează moartea!”

Sirenele răspunseră:

„E adevărat că noi suntem îngro-
zitoare! Jocul nostru cel mai iubit,
pe care îl întrebuițăm în amăgirile
noastre, e orgoliul bărbătesc al ener-
giilor. E adevărat că noi suntem vi-
clene! Amanții noștri mor la prima
noastră îmbrățișare. Dar și voi oame-
nii, oameni noi, ce rasă nebună și
disprețuitoare sunteți! Preferați în
locul veseliei, vanitatea imbecilă a

claselor omenesci și judecați că să-
rutarea nu are meritul acesta de a
muri pentru ea!”

În românește de Od. A. Apostol

Noul nostru roman

În numărul nostru viitor vom
începe publicarea noului roman:

SUBTEI

de celebrul scriitor ALPHONSE KARR

E un roman sentimental de ne-
întrecută frumusețe, și putem zice,
fără pereche.

SACUL CU GLUME

Un medic băgă de seamă că, din
cotetul lui cu găini, îi piereau
ouăle.

Atunci se apucă și injectă ouălor
o substanță cu efect sigur. A doua
zi, fu chemat la un vecin apucat de
niște colici strașnice. Îi prescrie
leacul necesar și, fiindcă știa de
unde-i vedea răul cel apucase, a-
dăose pe rețetă într'un post-scriptum
recomandă unca următoare:

„La fiecare ceas câte o linguriță,
dar niciodată să nu mănânci
ouăle din cotețele altora!”

La portarul ursuz al unei case
mari, se prezintă un bătrân ele-
gant și ceremonios, care-i zice salu-
tându-l:

— Mă rog, domnule, s'ar putea să
văz apartamentul neînchiriat din e-
tajul întâi?

— Nu e pentru d-ta? îi răspunde
scurt cerberul.

— Pentru ce? replică mirat bătrân-
ul. Crezi că n-o să pot plăti chiria?
Sunt bogat...

— Cred că ești bogat, îl lămurii
portarul, dar ești bătrân, și nu vrem
să avem funeralii în casă...

Ilustrul Rossi, cunoscut bine de
noi, n'a fost numai actor de prima
forță ci și un om modest, ceea ce o
și mai rar.

Astfel, într-o zi, fiind rugat de un
adorator al său ca să scrie ceva
într'un album îmbogățit cu cugetări-
le a diferiți oameni iluștri, așternă p'o
pagina liberă următoarele rânduri:

„Îmi ceri să-ți scriu o cugetare,
„Doresc cum vrei să te servesc,
„Dar, repetând fără încetare
„Ce spun ceilalți, îți cer ertare
„Că nu mai pot să mă gândesc”.

Profundă și melancolică reflecție
ne a soției unui romancier care scrie
scene de senzație pentru foiletoanele
ziarelor:

— Cum — zicea ea soțului ei, bo-
gat de imaginație — îi dăruiești un
milion eroinei tale, și mie îmi re-
fuzi 20 lei în care vreau să-mi cum-
păr o voalată?

— Mario, întreabă stăpâna pe ser-
vitoare pe cine caută băiatul ăla de
prăvălie pe care-l văd trecând c'un
pachet la subțioară? Nu cumva e
întrebat de mine?

— Nu, doamnă, răspunde servitoa-
rea. Nu știa numele, dar mi-a spus
că d'azi dimineață caută pe o doam-
nă care e de 40 de ani. Și eu am
răspuns atunci că nu poți fi d-ta...
— Foarte bine Mario, replică doam-
na voioasă. După prânz, poți să te
duci la plimbare.

— Sărut mâna, cuconită! I-am zis
că nuse putea să fi d-ta, fiindcă
d-ta ești trecută de 50 de ani. Nu e
așa?

— Și în timpul cât te vei plimba,
conchise doamna necăjită, să faci
bine să-ți cauți altă stăpână...

Viața artistică și literară

În vremea din urmă, au apărut
pe piața literară pariziană urmă-
toarele romane sociale:

Dans les rues, de J. H. Rasny-
ainé, *Les Gédéon*, de Antoine Yvan,
Idées fatales, de Emile Doussot,
Toute la vie, de M. C. Poinat, și
Les semurs de vent, de Francisque
Parn.

Academicianul francez Etienne
Lamy vorbește, în „*Témoins de
Jours passés*”, despre renașterea
Bulgăriei, explicând rostul împreju-
rărilor de azi ale vecinei noastre și
făcând o admirabilă biografie a an-
trenatului țar bulgăresc.

Volumul a apărut de câteva zile.

Revistele pariziene vorbesc cu en-
tusiasm despre mărirea și înfrumuse-
țarea celebrului teatru „*Comedia
franceză*”.

Inaugurarea noului teatru, con-
siderabil măriți și înfrumusețat, se
va face pe la mijlocul toamnei.

Les Annales vorbește, în ultimul
număr, despre rezultatele conferin-
ței de pace din București și își în-
cheie articolul exprimând indigna-
rea sa față de atrocitățile armatei
bulgare.

Venus și Gioconda este titlul nou-
lui volum de schițe și nuvele al co-
laboratorului nostru, d. Corneliu
Moldovanu.

Se cunoaște că suntem în preajma
restabilirii păcii: Scrierile literare
încep să apară.

Românul din Arad ne aduce ves-
tea, frumoasa veste, că poetul Oc-
tavian Goga se pregătește să intre
pe arena Teatrului.

E vorba de *Domnul nostru*, o pic-
să în care satirizează semidoclii re-
negați din satele românești ale Ar-
dealului, cum și de *Sonata Lunii*,
despre care se spune că e un admi-
rabil poem teatral într'un act.

Vico Mantegazza a dat la lumină
o interesantă lucrare despre noi, în-
titulată: *Note sulla politica rumena
durante il conflitto balcanico*.

Artistul Zaharia Bărsan a făcut
al noulea turneu teatral în Ardeal,
însoțit fiind de dna Olimpia Băr-
san și de d. C. Toneanu.

Casa de odire „*Petre Liciu*” din
Capitală va organiza în curând o
mare serbare națională cu prilejul
înțarcerii în țară a ostașilor noș-
tri. Corul societății studiază, în a-
cest scop, imnul „*Se nlore viteji*”
al maestrului Alfons Castaldi.

Simpaticul artist d. V. Toneanu,
dela Teatrul Național, s'a înapoiat
în țară venind din Franța, unde a
petrecut o lună de vilegiatură.

Sindicatul ziaristilor a sărbăto-
rit Marți seara pe delegații confe-
rinței balcanice printr'un banchet
în saloanele Liedertafel.

MARE
Inlesnire de plată

PIANINE NOUI
DIN CELE MAI BUNE FABRICI
VINDE FĂRĂ NICI UN ACONT
În rate lunare a lei 49
Georg Degen, București
Alături de Cofetăria Capșa.

NOUA SERIE A

Marilor Premii

ce se vor oferi de
Ziarul UNIVERSUL

abonaților săi la tragerea din luna Noembrie 1913:

Lei **6.000** **Lei**

BANI IN NUMERAR **BANI IN NUMERAR**

Un elegant DORMITOR de BRONZ

de mare valoare, al 10-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz „Industria Metalică MARCU” și una SOBĂ „GODIN” „Industria Metalică MARCU”,

JUMATATE GARNITURA MOBILA COMPUSĂ DIN: O CANAPEA, DOUĂ FOTOLIURI ȘI PATRU SCAUNE.

O oglindă venetiană. - Una masă elegantă de mahon cu cristal

Una frumoasă Lampă pentru atârnat. - Una sobă calorifer sistem german

Toate acestea cumpărate dela marele magazin de mobilat **MARCO DATTELKREMER**, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Me. de lemn **MARIN V. GANEA**, șoseaua Miha-Bavul No. 37 și strada Serbănică No. 10. —
Scurșala: Calea Victoriei No. 107.

3 Costume naționale

Un elegant și pi orec costum țărănesc pentru dame model Breaza de o cul re albastră ca a cerului semn ca acela al Bucărenilor roșu, dulce însă la vedere și bogat împodobit.
Un splendid costum țărănesc după modelul celor purtate de Câmpulungence, nem-trecut, așerb, așa cum nuia în vis ai vedea, alb.

DOUĂ GHEBE FINE draguțe, de le-ar invidia orice orășencă cu gust
O CAMASUTA lucrată cu o rară delicatete în galben și negru

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu plăchete de metal și lin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântece.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într'o cutie fină căptușită cu caștea.

UNA VIOARA FINĂ cu arcuș și accesorii de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică **Jean Feder**, București, calea Victoriei 51, Furnisorul Curței Regale.

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentată, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 basuri, burduful dublu, cu colțori de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică „**La Harpa**”, București, strada Colței No. 5.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ „SPORT” cu roata liberă și irână automată prin contrapeulare.

UNA PUȘCA de vânatoare cu două țevi, țevile de oțel, „Bayard”, din renumita fabrică de arme „Pieper-Bayard”. Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeava stângă choke-bore și poate întrebunța atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie „Pieper” cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme și biciclete **B. D. Zismann**, furnisorul Curței Regale, calea Victoriei 44, București.

UN POLICANDRU fin Venegran cu 5 brațe, pentru gaz aerian, cumpărat dela renumita Căgă Teirch & Comp. Succesorii Carol Weinlich, str. Cobăl eseu (fost berzei) No. 9 București.

UN COSTUM DE HAINE (saco) după măsură și alegerea stofei, care se va confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grünberg, str. Academiei No. 25.

UNA FRUCTIERA în formă de scoică, susținută de un in-geras stând pe pedestal; totul de metal argintat.

UNA FRUCTIERA cu sp ce de grâu de metal oxidat.

2 VASE DE CRISTAL, culoarea închisă cu pictura de aur, în suport de metal argintat, cumpărate dela cunoscutul Ma-

gazin de bijuterii **Th. Radivon**, B-dul Elisabeta 8 bis, Bucu-
rești.

UNA PENDULA MODERNA de perete, din lemn de nuc cu întorsul la 15 zile, sonând la oră și jumătate.

UN CEASORNIC DE MASA pentru salon, frumos bronzat, garnisit cu pietre similii și așezat pe o sanje înhamată cu un cerb.

UN CEASORNIC DE BIUROU frumos bronzat, având ca-
lendar mecanic.

6 LINGUREȚI, AURITE și frumos emailate, cu veșeli
din București, aranjate în cutie tapisată.

Toate aceste cumpărate dela **cunoscutul Magazin de Bi-
juterie și ceasornicarie. Ceasornicaria Colței str.
Colței 31.**

2 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No.
87, pentru bărbați.

3 CEASORNICE DE AUR 14 carate cu câte 3 capace No.
88, pentru bărbați.

1 CEASORNIC DE AUR 14 carate cu 3 capace No. 92
pentru bărbați.

5 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte
1 capac marcă arpad, pentru bă bați.

6 CEASORNICE DE ARGINT cu bordura aurită cu câte
1 capac.

1 CEASORNIC DE AUR, având și broșă atârnat pe un
lăntșor pentru damă.

3 CEASORNICE DE ARGINT cu brățari pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR cu 3 capace emailat cu stelute;
pentru dame.

1 CEASORNIC DE AUR emailat Miosetis, pentru damă.

1 CEASORNIC DE AUR cu 1 capac, pentru damă.

1 SPLENDID OU EMAILAT, suvenir din Carlsbad, cu
fotografie Sprudel, servă pentru pudrieră într'o elegantă caselă
tapisată cu mătase.

2 GARNITURI „NECESER” pentru toaletă de dame, fie-
care garnitură având un elegant sacheu.

6 CEASORNICE DE ARGINT oxidate, pentru bărbați.

3 Mașini de cusut de mână. - Un vagon de 10.000 kgr. lemne. - 25 Casete „Flora” conținând săpun, pu-
dră și crema flora.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc
gratuit un volum din cărțile ce apar în **Editura Ziarului „Universul”** tipărite anume
pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași: Pe un an lei 18; pe 6 luni lei 9,15; pe 3 luni lei 4,65.

Pentru concurența la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri, cei pe 6 luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri. Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri pentru tragerea următoare. — Administrația „Universul” nu întrebunțează incasatori. Plata abonamentelor se face direct la casa administrației ziarului, prin mandat poștal sau în persoană.